

С.Ф. Лук'янчук

кандидат педагогічних наук

Національний педагогічний університет

імені М.П. Драгоманова

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Реформа вітчизняної системи вищої освіти має на меті створення привабливої та конкурентоспроможної національної системи вищої освіти України, інтегрованої у Європейський освітній простір. Особливе місце в цьому процесі посідає реформа вищої педагогічної освіти як важливої складової реформування усіх ланок освіти, починаючи від дошкільної. Вчителі іноземних мов повинні відповідати вимогам, які висуваються до них у контексті сучасної мовної загальноєвропейської політики, зазначеним у Рекомендаціях Ради Європи.

Згідно з індексом володіння англійською мовою EducationFirst, який складається на основі щорічного опитування, що проводиться серед випускників шкіл і студентів першого року навчання в університетах, у 2018 році Україна посідає аж 43 місце у світі[4]. Такий невтішний результат підтверджує і щорічне тестування студентів 1 курсу спеціальності 013 «Початкова освіта» спеціалізації «Іноземна мова», яке проводиться викладачами кафедри іноземних мов та методики навчання на початку навчального року. Беручи до уваги той факт, що, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, володіння іноземною мовою студентом-випускником має відповідати рівням B2-C1 [3], перед викладачами стоїть надскладне завдання: підтягнути рівень англійської мови у студентів подекуди з рівня A1 або A2 у найкращому випадку, виконавши фактично завдання, з яким не справилась загальноосвітня школа, до рівня B2 і вище. Викладачами нашої кафедри докладаються зусилля, спрямовані на зміну самого характеру вивчення англійської мови майбутніми вчителями

початкової школи: замість застарілої орієнтації на оволодіння граматичними структурами тепер більше уваги приділяється оволодінню міцними навичками живої мови як інструменту комунікації і взаємодії. Цьому сприяє використання інтерактивних технологій навчання.

Важливою умовою підвищення ефективності професійного становлення майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи є посилення не тільки філологічної, а й методичної складової його підготовки. Студенти спеціалізації «Іноземна мова» повинні оволодіти методикою навчання англійської мови в початковій школі. Наразі, за свідченнями Міністра освіти України Лілії Гриневич, в університетських програмах на вивчення методики виділяється лише 4% навчального часу [2]. З ініціативи МОН України та за підтримки Британської Ради в Україні, у березні 2013 року стартував пілотний проект «Шкільний учитель нового покоління», в рамках якого у вересні 2016 року розпочався експеримент з упровадження нової програми з методики в 10 педагогічних вишах України. Тож, за результатами цього проекту очікуються кардинальні зміни в програмах з методики навчання іноземної мови, а також в змісті й термінах педагогічної практики студентів з іноземної мови.

Реформа навчальної програми з іноземної мови та методики навчання не буде повною без зміни підходів до оцінювання результатів. Назріла необхідність встановлення та запровадження МОН єдиних стандартів, яким повинні відповідати майбутні вчителі на кінець четвертого року навчання. Вони мають встановити чіткі вимоги і критерії оцінювання володіння методикою і знання мови майбутніми вчителями [1].

Література

1. Болайто Р. Реформа підготовки вчителів: напівзаходи неприпустимі. [Електронний ресурс]: / Род Болайто // – 2016. - Режим доступу: <http://www.britishcouncil.org.ua/year-of-english/updates/blog/Pre-service-training-reform-we-cant-afford-half-measures-> Заголовок з екрану.

2. Гриневич Л. М. Неможливо навчити майбутнього вчителя, якщо на опанування методик залишається тільки 4% навчального часу[Електронний ресурс]: / Л. М. Гриневич //Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2017/10/12/liliya-grinevich-nemozhливо-navchiti-majbutnogo-vchitelya> - Заголовок з екрану.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання [Електронний ресурс]: / наук. ред. укр. видання доктора пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с. - Режим доступу: <http://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf>
4. Индекс EF EPI. Уровень владения английским языком EF[Електронний ресурс]: /EducationFirst. - Режим доступу: <https://www.ef.com/~~/media/centralefcom/epi/downloads/full-reports/v8/ef-epi-2018-russian.pdf>